

[Indenrigsministeren.]

være kortsynet af Staten at se saadan paa det. For det første vilde det i sig selv være urigtigt over for de paagældende, men dernæst maa man erindre, at de, der nu har Byggeforetagender under Opførelse, ogsaa fremtidig gerne skulde have Mulighed for at være Bygherrer.

Naar jeg ser tilbage paa tidligere Perioder af tilsvarende vanskelig Karakter — baade en vis Periode under Krigen og den Periode, som falder i Aarene 1931—32, paa det Tidspunkt, da England gik fra Guldet —, har jeg maattet erkende over for mig selv, at Erfaringerne viser, at man bør gøre, hvad man kan, for at hindre de Vanskeligheder med Hensyn til de paagældende Ejendommers Driftsforhold, som ellers vilde opstaa.

I det, jeg her har sagt, ligger, at den foreslaaede Lov paa ingen Maade løser de Problemer, som opstaa nu under Krigsforholdenes Indvirken, Problemer med Hensyn til det kommende Byggeri. Jeg kan i al Almindelighed sige, at vi her i Danmark ved denne Krigs Udbrud i een Forstand er stillet betydeligt gunstigere end ved den foregaaende Krigs Udbrud. Vi har i den 25-aarige Periode, der er gaaet siden da, skabt Boligforeninger af forskellig Art, der er organiserede paa et økonomisk sundt Grundlag, og som derfor staaer rede til at opretholde et Byggeri. Vi er i saa Henseende ganske anderledes stillede end i 1914. Hvis ærede Medlemmer vil tænke tilbage paa den Tid, vil de se, at der dengang, nødvendigvis kan man sige, maatte gaa lang Tid, meget lang Tid — helt hen til 1916—17 —, før der fra det offentlige Side for Alvor kunde gribes ind. Vi staaer altsaa i og for sig gunstigere i Henseende til at holde Byggeriet i Gang nu end dengang.

Vi har et meget stort Byggeri, som blev paabegyndt, før Krigen udbrød; der var vel 18 000 Lejligheder under Udførelse sidste Sommer, da Krigen brød ud. Nu i dette Øjeblik er der vel 14 000 Lejligheder under Udførelse; et stort Arbejde er endnu tilbage inden deres Færdiggørelse, og vi bør fra Rigsdagens, fra Regeringens Side passe paa, at der ikke kommer et brat Slip i Byggevirksomheden, naar dette Byggeri begynder at ebbe ud. Jeg tør ikke paa nogen Maade sige, at vi vil være i Stand til at opretholde et meget stort Byggeri, altsaa et Byggeri ud over det normale, men vi bør passe paa, at der skabes saadanne Forhold for det nye Byggeri, at det under forskellige Former kan fortsætte efter et nogenlunde normalt Program. En Del af de Pro-

blemer, der her rejser sig, har i den sidste Tid været til Behandling i det af Det erhvervsøkonomiske Raad nedsatte Byggenævns, og det er klart, at de samme Problemer ogsaa har været overvejet i Indenrigsministeriet. I den nærmest kommende Tid vil jeg fremsætte et Lovforslag, der tager Sigte paa visse Sider af dette Problem. Jeg lover ikke dermed at fremsætte et Lovforslag, der paa nogen Maade løser alle de Problemer, der fremkommer; det er ogsaa muligt, at man paa et noget senere Tidspunkt maa tage andre Sider af Problemet op. Jeg nævner det blot, for at det høje Ting kan være bekendt med, at saadanne Overvejelser har fundet Sted baade i Nævn og i Ministerium, og at jeg altsaa inden ret længe paa det Omraade vil henvende mig til Rigsdagen.

Kantsø: Efter den udførlige Motivering, som den højtærede Indenrigsminister nu fra denne Talerstol har givet for det foreliggende Lovforslag, og i Betragtning af de udførlige Bemærkninger, som ledsager Lovforslaget, er der ingen Grund for mig til en Gennemgang af Lovforslagets Enkeltheder, saa meget mindre som Behandlingen i det andet høje Ting giver mig Anledning til at haabe paa almindelig Tilslutning ogsaa her i Landstinget til Lovforslaget.

Jeg finder, at den højtærede Indenrigsminister fortjener Anerkendelse for sit Initiativ paa dette vigtige Omraade, men jeg vilde ikke have fundet det urimeligt, om Initiativet var udgaaet fra Ledelserne af vore Realkreditinstitutioner, uanset Opfattelsen af Betimeligheden af kortfristede Obligationer under normale Forhold. Desværre er den Risikoforsikring mod Kursfald i Obligationer under et Byggeforetagendes Udførelse, som tilsigtedes i Bemyndigelsesloven af 15. Marts 1939 om Ændringer i Kreditforeningsloven, ikke blevet effektiv i større Udstrækning; saa vidt mig bekendt har kun en enkelt Kreditforening indstillet sig paa dette Forhold. De sidste 5 Maaneders stærke Kursfald i Obligationer maa derfor nødvendigvis have kuldkastet alle Beregninger over Rentabiliteten af Bygninger under Opførelse saavel som af projekterede Bygninger, for saa vidt disse paatænkes prioriteret gennem Kredit- og Hypotekforeninger, og for mange af disse Bygherrer bliver Kursfaldet katastrofalt, hvis Byggeudgifterne skal forøges med det betydelige Kurstab.

Mellemlfinansieringen efter dette Lovforslag fjerner vel ikke helt Risikoen for